

Obec Rajčany – Obecný úrad

956 32 Rajčany 129

Individuálna výročná správa Obce Rajčany za rok 2018

Mária ŠVECOVÁ
staroska obce

Výročná správa Obce Rajčany za rok 2018 obsahuje:

1.	Úvodné slovo starostu obce	3
2.	Identifikačné údaje obce	3
3.	Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	3
4.	Poslanie, vízie, ciele	4
5.	Základná charakteristika obce	5
	5.1. Geografické údaje	5
	5.2. Demografické údaje	5
	5.3. Ekonomické údaje	6
	5.4. Symboly obce	6
	5.5. História obce	7
	5.6. Pamiatky	10
	5.7. Významné osobnosti obce	10
6.	Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	11
	6.1. Výchova a vzdelávanie	11
	6.2. Zdravotníctvo	11
	6.3. Hospodárstvo	12
7.	Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	12
	7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2018	13
	7.2. Prebytok rozpočtového hospodárenia za rok 2018	13
	7.3. Rozpočet na roky 2019 - 2021	14
8.	Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	14
	8.1. Majetok	14
	8.2. Zdroje krytia	15
	8.3. Pohľadávky	15
	8.4. Záväzky	15
9.	Hospodársky výsledok za rok 2018 - vývoj nákladov a výnosov	16
10.	Ostatné dôležité informácie	16
	10.1. Prijaté granty a transfery	16
	10.2. Poskytnuté dotácie	17
	10.3. Významné investičné akcie v roku 2018	18
	10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	18
	10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	18
	10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	18

1. Úvodné slovo starostu obce

Obec Rajčany s počtom 533 obyvateľov sa zaraďuje medzi menšie obce. I napriek tomu patrí medzi rozvíjajúce sa obce Topoľčianskeho okresu a Nitrianskeho kraja. Máme menších súkromných podnikateľov. Kataster obce obhospodarujú aj väčšie podnikateľské subjekty ako PD a.s. Chynorany a Selekt a.s. Bučany. Od roku 1996 sme stáli pri zrode spoločnosti Borina s.r.o. Livinské Opatovce, ktorá patrí do Borina Ekos s.r.o., Marius Pedersen, zaoberajúcou sa skládkovaním odpadov.

2. Identifikačné údaje obce

Názov: **OBEC RAJČANY**

Sídlo: **Rajčany 129, 956 32**

IČO: **00311022**

Štatutárny orgán obce: **Mária Švecová**

Telefón: **038/5300336**

Mail: **ocu.rajcany@gmail.com**

Webová stránka: **www.rajcany.sk**

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Mária Švecová – nezávislá kandidátka

Starostka obce je predstaviteľka obce a najvyšším výkonným orgánom obce. Funkcia starostu je verejná funkcia. Funkčné obdobie starostu sa skončí zložením sľubu novozvoleného starostu. Za starostku Obce Rajčany bola dňa 10.11.2018 znovu zvolená: Mária Švecová ako nezávislá kandidátka.

Zástupca starostu obce: od 6.12.2014 – Marta Bujnová
od 1.12.2018 – Beáta Bujnová

Hlavný kontrolór obce: Ing. arch. Oto Hodál

Ing. arch. Oto Hodál, bol zvolený do funkcie hlavného kontrolóra obecným zastupiteľstvom dňa 29.09.2017 uznesením obecného zastupiteľstva na obdobie 6 rokov od 01.10.2017 do 30.09.2023.

Obecné zastupiteľstvo: 7 poslancov

Rudolf Bujna	nezávislý kandidát
Milan Bujna, Ing.	nezávislý kandidát
Marta Bujnová	KDH
Beáta Sekerešová	nezávislý kandidát
Beáta Bujnová	KDH
Štefan Hanuliak	SMER-SD
Dezider Kováčik	SMER-SD

Dňa 10.11.2018 sa konali voľby do orgánov samosprávy obcí, kde boli zvolení títo poslanci:

Beáta Bujnová	KDH
Zdenko Bodocký	SDKÚ-DS
Ing. Milan Bujna	SDKÚ-DS
Svetlana Gálisová	SNS
Vladislav Chudý	SNS
Jozef Mucha	SNS
Martin Sečkář	SMER-SD

Obecné zastupiteľstvo v Rajčanoch rozhodovalo v roku 2018 na svojich zasadnutiach o základných otázkach života obce.

Zasadnutia sa konali v dňoch:

02. 03. 2018
04. 06. 2017
17. 08. 2018
26. 10. 2018
01. 12. 2018
11. 12. 2018

Komisie:

- komisia ekonomicko-finančná – predseda Marta Bujnová,
- komisia pre školstvo, kultúru a šport – predseda Beáta Bujnová,
- komisia pre výstavbu, územné plánovanie a životné prostredie – predseda Rudolf Bujna,
- komisia verejného poriadku – predseda Dezider Kováčik,
- komisia sociálnych vecí a rodiny – predseda Beáta Sekerešová,
- osobitná komisia pre ochranu verejného záujmu – predseda Ing. Milan Bujna.

Od 1.12.2018 komisie:

- komisia finančná a sociálna – predseda: Ing. Milan Bujna
- komisia výstavby, životného prostredia a verejného poriadku – predseda: Jozef Mucha
- komisia kultúrna, športová – predseda: Beáta Bujnová
- komisia na prešetrovanie sťažností – predseda: Svetlana Gálisová
- osobitná komisia pre ochranu verejného záujmu – predseda: Vladislav Chudý

Obecný úrad: Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostky ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

administratívna pracovníčka – Ing. Daniela Balážiková

Matričný úrad: matrikárka - Ing. Daniela Balážiková
zástupkyňa matrikárky – Mária Švecová

Kultúrny dom a knižnica: Františka Rybanská

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce: Hájiť a zastávať záujmy jej obyvateľov. Viest' obec k prosperite.

Vízie obce: Získať finančné zdroje z fondov EÚ na rekonštrukciu zastaralého verejného osvetlenia, vybudovanie multifunkčného ihriska a detského ihriska, rekonštrukciu obecnej budovy pri materskej škole. Vytvoriť chodníky na miestnom cintoríne. Zmodernizovať obradnú sieň. Za spolupráce s vlastníkmi pôdy vytvoriť stavebné pozemky.

Ciele obce: Neustále zvyšovať životnú úroveň obyvateľstva, zlepšovať životné prostredie, vytvárať podmienky pre lepší život všetkých generácií žijúcich v našej obci.

5. Základná charakteristika obce

Obec Rajčany je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Obec ako samostatný územný samosprávny a správny celok sa riadi zákonom Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a Ústavou Slovenskej republiky.

5.1. Geografické údaje

Obec Rajčany leží v strednej časti Nitrianskej sprašovej pahorkatiny na dolnom toku pravostranného prítoku Bebravy. Kataster obce sa rozprestiera na ploche 585 ha a stred obce leží v nadmorskej výške 118 m n. m.

Administratívne je obec zaradená do obvodu Topoľčany, vyššieho územného celku Nitra a do NUTS II Západné Slovensko.

Obec je situovaná 8 km severovýchodne od okresného mesta Topoľčany a 3,7 km od obce Chynorany, kde sa nachádza najbližšia základná škola a zdravotné stredisko. Dopravná dostupnosť územia je zabezpečená cestou II. triedy I - 64. Cez obec neprechádza železničná trať, najbližšia železničná stanica sa nachádza v obci Chynorany, cez ktorú prechádza trať Topoľčany – Prievidza.

5.2. Demografické údaje

Vývoj počtu obyvateľov :

Počet obyvateľov k 1. 1. 2018: 544 obyvateľov

z toho: žien: 271

mužov: 273

deti a mládež do 18 rokov: 84

Počet obyvateľov k 31. 12. 2018: 533 obyvateľov

z toho: žien: 268

mužov: 265

deti a mládež do 18 rokov: 88

Národnostná štruktúra :

národnosť slovenská: 533

národnosť iná: 0

5.3. Ekonomické údaje

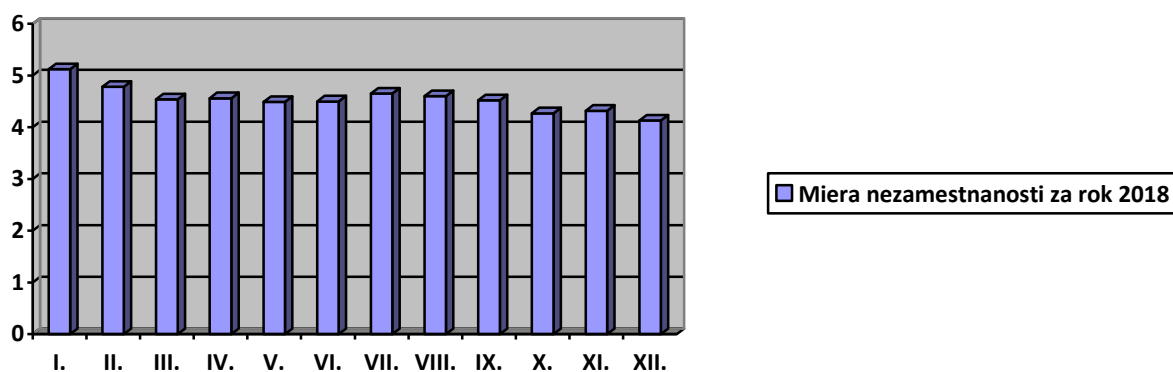
Nezamestnanosť v obci :

Podľa údajov ÚPSVaR v Topoľčanoch k 1.1.2018 bolo v obci Rajčany 13 obyvateľov dlhodobo nezamestnaných a k 31. 12. 2018 11 obyvateľov dlhodobo nezamestnaných.

Nezamestnanosť v okrese :

Podľa údajov ÚPSVaR v Topoľčanoch k 1.1.2018 bolo v okrese Topoľčany 5,11 % miera nezamestnanosti a k 31. 12. 2018 4,13 % miera nezamestnanosti.

Vývoj nezamestnanosti v okrese Topoľčany za rok 2018:

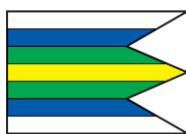

5.4. Symboly obce

Erb obce :

Vlajka obce :

Pečať obce :

5.5. História obce

Dejiny Rajčian pred založením obce

Napriek tomu, že sa Rajčany nachádzajú v regióne s pomerne hustou sieťou pravekých a včasnostredovekých lokalít, v strednej časti Nitrianskej pahorkatiny na pravostrannej nive a terase rieky Bebravy, priamo z obce pochádza len minimum nálezov, umožňujúcich rekonštruovať sídelný a prípadný etnický vývoj v jej katastri.

Treba uviesť, že priamo v Rajčanoch a ani v ich katastri nebol až dosiaľ realizovaný žiaden archeologický výskum a v dokumentáciách archeologických inštitúcií (múzeá, Archeologický ústav SAV) nie sú ani záznamy o prieskumoch alebo iným spôsobom získaných hmotných pamiatkach.

Rajčany v stredoveku

Stredné Ponitrie a zvlášť pravostranná terasa rieky Nitry patria k starým sídelným oblastiam, ktoré boli kontinuálne osídlené už od neskorej doby železnej. Osídľovacie snaženia predchádzajúcich etníc tu zavŕšili naši slovanskí predkovia, ktorí natrvalo zaujali tento priestor a vtlačili mu slovanskú toponymiu. Aj názov Rajčany je veľmi starobylý a niektorí mu pripisujú biblickú motiváciu, t.j. že pochádza od slova „raj“, „rajec“ a pomocou prípony –any (pôvodne –ane) vznikol názov Rajčany.

Prvá hodnoverná písomná zmienka o obci

Jednoznačne hodnoverné historické pramene o existencii Rajčian sa nám zachovali až z 20. rokov 14. storočia. Z ich znenia je celkom jasné, že už išlo o vyvinutú stredovekú dedinu s farským kostolom sv. Jána Krstiteľa a mlynom na rieke Hydina. V tomto čase boli vlastníkmí Rajčian a majetkových podielov v Hájnej Novej Vsi, Krušovciach a Solčiankach bratia Betlem a Peter, ktorí boli synmi Draga. Drag bol synom Betlehema, ktorý Rajčany a ďalších 10 dedín v Nitrianskej župe získal od kráľa Bela IV.

Rajčany v 18. storočí

Okolie Topoľčian na začiatku 18. storočia zasiahlo posledné protihabsburské povstanie vedené Františkom II. Rákocim. Kuruci vtrhli do mesta už 30. novembra 1703, kde sa k nim pripojila zhromaždená šľachta Nitrianskej stolice a vzdala hold ich hlavnému veliteľovi

Mikulášovi Berčénimu. Čoskoro sa celá Nitrianska stolica ocitla v rukách povstalcov. Nasledovali mnohé bitky proti cisárskej armáde. Posledná bitka sa odohrala v roku 1710 v chotári Tovarník, po ktorej vracajúci sa porazení kuruci vyrabovali a zničili krušovský kostol. V okolitých horách sa potom skrývali mnohí zbehovia, z ktorých sa stávali zbojníci.

Rajčany v období 1. svetovej vojny

Ani obci Rajčany sa utrpenie týkajúce sa 1. svetovej vojny nevyhlo. Vo výkaze vojnových invalidov a vdov, ktorý bol vypracovaný až v roku 1934, sa ako obeť vojny spomínajú mená Jurík, Kamenický, Mraffko, Švec, Ján a Jozef Rybánsky. Doživotnými invalidmi zostali Štefan Pavlen, Jozef Gális, Filip Chrenko, Jozef Švec, Blažej Gelačík, Štefan Rodina, Ján Pavlen, Ján Jaško, Matej Švec, Jozef Bujna, Gabriel Bujna. Rajčany na začiatku novej epochy, akou nesporne bol vznik prvého spoločného štátov Slovákov a Čechov, boli len malou obcou patriacou do obvodu notárskeho úradu v Nadliciach. Rozprestierali sa na ploche 586 ha, v 59 domoch s 87 bytmi žilo dovedna 484 ľudí – 223 mužov a 261 žien.

Rajčany a Slovenské národné povstanie

Obyvatelia Rajčian, hoci obec ležala tak trochu mimo centra udalostí, nezostali bokom a mnohí sa povstania aktívne zúčastnili. Najväčším povstaleckým hrdinom obce sa stal učiteľ Jozef Bujna. Za účasť v SNP bol v novembri 1944 zbavený služby. Začiatkom februára 1945 ho v Kovarciach zaisťovalo gestapo a 30. marca 1945 ho v Topoľčanoch obesili vo väznici.

Rajčany po roku 1945

Rajčany boli oslobodené 2. apríla 1945. Obec našťastie nebola vojnovými udalosťami príliš poznačená. Poškodené boli len 2 domy. Mína poškodila budovu učiteľských bytov. Zostala tu aj 350 metrov dlhá protitanková priekopa, na zahrabanie ktorej obec potrebovala asi 50 mužov na jeden mesiac, ale nemala ich z čoho zaplatiť. Aj po vojne sa obyvatelia Rajčian živili hlavne roľníctvom. Pôda bola obsiata hlavne pšenicom, ražou, jačmeňom, ovsom a na malej ploche sa pestovalo krmivo a zelenina.

Rajčany po roku 1989

Revolúcia v roku 1989 mala v Rajčanoch pokojný priebeh. V obci vznikli miestne organizácie Verejnosti proti násiliu a Kresťanskodemokratického hnutia. V tomto čase žilo v obci 576 obyvateľov. Domy mali 212 popisných čísel a obec mala výmeru 586 ha. Rok 1994 bol pre obec veľmi významný, obec bola plynofikovaná. V septembri tohto roku obec oslavovala 750. výročie prvej písomnej zmienky. Súčasťou osláv bolo aj posvätenie obecných symbolov, ktoré vykonal farár Jozef Labuda. Na jeseň sa konali aj komunálne voľby a novou starostkou obce sa stala Mária Švecová. Napriek ťažkým ekonomickým podmienkam rozvoj obce pokračoval. Všetky obecné cesty boli zrekonštruované v rokoch 1997–1998. Chodníky sú zrekonštruované zámkovou dlažbou. Prestavbou kabín na futbalovom ihrisku sme získali nové moderné šatne slúžiace športovcom. Viacúčelové ihrisko v zimnom období slúži ako klzisko. Obec mala dve futbalové mužstvá – žiaci, A-mužstvo, ktoré reprezentujú obec v okresnej súťaži. Na obecnom úrade je i matričný úrad pre obce Rajčany a Horné Chlebany. Obec má zriadenú materskú školu, ktorú navštevujú i deti zo susednej obce.

K obecnému úradu v roku 1995 bola vybudovaná prístavba so schodiskom, ktoré nahradilo drevené schodisko, ktoré v minulosti viedlo na poval.

Rajčany po roku 2000

V tomto roku bol vypracovaný územný plán Obce Rajčany Ing. arch. Muranicom.

Obec Rajčany bola v roku 2001 spoluzakladateľom Združenia mikroregiónu Bebrava. V roku 2006 bola spracovaná analýza kultúrno – historického a prírodného potenciálu obcí v povodí rieky Bebrava a návrh cyklotrasy. Navrhovaná cyklotrasa poskytne návštevníkom nádherný krajinársky obraz a umožní oboznámiť sa s flórou a faunou tohto územia. Cyklotrasa nadväzuje na už existujúce cyklotrasy. Prvá línia hlavnej cyklotrasy je situovaná na pravej strane rieky Bebrava a napája sa na navrhovanú cyklotrasu medzi mestami Topoľčany a Nitra. Je vedená po hrádzi rieky Nitra a pokračuje cez Krušovce, Dolné Chlebany, Horné Chlebany a Rajčany až po cestný most v Nadliciach. Druhá línia hlavnej cyklotrasy vedie z Horných Chlebian po štátnej ceste smerom na Šišov. Vedľajšia trasa je situovaná smerom od Rajčian cez Mechovičku, Chudú Lehotu až po Šišov.

V roku 2002 sa konali komunálne voľby. Do funkcie starostky bola zvolená p. Mária Švecová a poslanci : Pavol Hubinský, Dezider Kováčik, Anna Lištiaková, Mgr. Emília Masná, Lýdia Paulovičová, Jozef Sečkář, Ing. Peter Šmatlák - zástupca starostky.

Obec odkúpila dom č. 24, ktorý bol prerobený a vznikla tu knižnica. Po presťahovaní knižnice do zrekonštruovaného kultúrneho domu slúži ako skladové priestory. V tomto období bolo vyasfaltované viacúčelové ihrisko pri tretej ulici. V parku boli vybudované chodníky zo zámkovej dlažby a vysadené nové kry a stromy.

V zmysle zákona č.369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov v roku 2003 obec zriadila spolu s ostatnými obcami spoločný obecný úrad na zabezpečenie výkonu štátnej správy zverených zák. č. 50/1976 Zb. Po prevzatí kompetencií stavebného úradu sa vytvorila spolu s ostatnými obcami Spoločná úradovňa pre stavebný úrad so sídlom na Mestskom úrade v Topoľčanoch. Na obecnom úrade bol zapojený internet a obnovené počítačové zariadenie. Bol vypracovaný projekt rekonštrukcie kultúrneho domu. Uskutočnila sa rekonštrukcia verejného osvetlenia. V budove bývalého školského bytu roku 2003 ukončila svoju činnosť firma Slovita s.r.o. - kovovýroba, ktorá tu sídlila od roku 1995. Neskôr bola jedna časť budovy daná do užívania mládeži - skúšobňa hudobnej skupiny – Miroslav Klauz, Peter Klauz, Stanislav Kajánek, Peter Legén. V druhej časti budovy je posilňovňa, kde najčastejšími návštevníkmi sú Tomáš Pospíšil, Jozef Adamec, Branislav Paulovič, Rudolf Šaray atď.

V roku 2004 bolo obnovené sociálne zariadenie a vymenené prehnité parkety za dlažbu v klubových priestoroch. Rozsiahlou investičnou akciou bola aj rekonštrukcia a pristavba kabín telovýchovnej jednoty. Verejné osvetlenie -pouličné lampy boli vymenené za úsporné. Nová rozhlasová ústredňa bola zakúpená z dotácie Ministerstva financií SR. Obec odkúpila starší dom č.p. 13, ktorý neskôr predala. Pokračovalo sa v rekonštrukcii chodníkov popri hlavnej ceste I/64. Zmodernizovaný bol aj obecný úrad.

Borina s.r.o. Livinské Opatovce, ktorej spoločníkom je aj obec Rajčany, v r. 2007 zvýšila obchodný podiel o 4 % t.j. na 12% na obchodnom imaní Borina Ekos s.r.o.

V roku 2006 sa konali voľby do samosprávy obce. Do funkcie starostky obce bola zvolená Mária Švecová a poslanci: Pavel Hubinský, Dezider Kováčik, Roman Kimle, Anna Lištiaková, Mgr. Emília Masná, Jozef Sečkář, Peter Šmatlák – zástupca starostky.

V rokoch 2006 až 2007 prebehla veľká rekonštrukcia kultúrneho domu. Finančné prostriedky v sume 5.600.000 Sk boli získané z fondov Európskej únie. Bol opravený mostík cez potok v časti stará dedina. V roku 2008 boli schválené zmeny a doplnky Územného plánu obce za účelom výstavby rodinných domov.

V roku 2010 obec pokračovala v budovaní chodníkov pozdĺž hlavnej cesty I/64 a vybuďovala novú miestnu komunikáciu popri ktorej vyrástlo šesť rodinných domov. Finančné prostriedky i v tomto prípade obec získala z fondov Európskej únie vo výške 154 592,- Eur. Prietrž mračien 5. mája 2010 spôsobila vybreženie miestneho toku. Voda zaliala dvory, záhrady a pivnice domov v okolí potoka. Následne bol od nánosov vyčistený potok v intraviláne obce. Tento rok bol aj rokom volebným. Starostka obce : Mária Švecová a

poslanci : Marta Bujnová, Beáta Bujnová, Rudolf Bujna, Tibor Kmotorka, Anna Lištiaková – zástupkyňa starostky, Peter Minárik, Ladislav Šulo. Za posledné volebné obdobie bola oploštená a rekonštruovaná materská škola – vnútorné priestory, sociálne zariadenie, výmena strešnej krytiny, prístavba prístrešku pred vchodom do budovy. Vybudoval sa chodník popri hlavnej ceste oproti predajne COOP Jednota. Pre lepšiu bezpečnosť chodcov boli osvetlené prechody pre chodcov cez cestu I/64. Na budove obecného úradu bola zateplená strecha. Opravené boli lávky vedľa mosta na hlavnej ceste. V parku je detské ihrisko, ktoré sa teší veľkej návštevnosti detí. V septembri 2014 bol zrekonštruovaný dom smútku a zakúpený nový katafalk. Materská škola dostala novú vstupnú bránu a ohradu. V novembri tohoto roku sa konali komunálne voľby. Starostka obce: Mária Švecová a poslanci: Marta Bujnová– zástupkyňa starostky, Beáta Bujnová, Rudolf Bujna, Ing. Milan Bujna, Dezider Kováčik, Beáta Sekerešová, Štefan Hanuliak. V roku 2015 sa Obec Rajčany stala členom MAS SOTDUM (Miestna akčná skupina Spoločenstvá obcí topoľčiansko-duchonského mikroregiónu so sídlom v Prašiciach). V tomto roku prebehla rekonštrukcia multifunkčného ihriska a na prelome rokov 2015 a 2016 sa začala rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci, na ktorú obec získala dotáciu z fondov Európskej únie vo výške 78 298,- Eur. Vybudovalo sa nové parkovisko pri obecnom úrade a nové detské ihrisko pri kultúrnom dome, na ktoré obec získala časť finančných prostriedkov z MAS SOTDUM Prašice. Na konci roka 2016 prebehla rekonštrukcia ústredného kúrenia v materskej škole a na obecnom úrade a taktiež sa vybudovala nová miestna komunikácia medzi domom č.43 a obecným úradom. V roku 2017 sa vybudovala pri multifunkčnom ihrisku Zóna oddychu s novým detským ihriskom. Pribudol nový chodník v parku pred kultúrnym domom a vymenil sa starý obecný rozhlas za nový, moderný bez použitia káblov, pred bytovkami bolo zrekonštruované verejné priestranstvo a prístupové komunikácie. Začiatkom roka 2018 sa uskutočnila rekonštrukcia obecného úradu a obradnej siene obecného úradu. V lete sa zrekonštruoval hlavný chodník a vybudovali nové chodníky na miestnom cintoríne. Betónovými prefabrikátmi bola spevnená plocha vedľa cintorína slúžiaca ako zberné miesto pre bioodpad – konáre. Na konci roka v novembri sa konali komunálne voľby, kde občania Rajčian znovu zvolili za starostu obce Máriu Švecovú. Občania si taktiež zvolili nových poslancov obecného zastupiteľstva: Beáta Bujnová – zástupkyňa starostky, Zdenko Bodocký, Ing. Milan Bujna, Svetlana Gálisová, Vladislav Chudý, Jozef Mucha, Martin Sečkář.

5.6. Pamiatky

Medzi kultúrno-historické pamiatky Rajčian patrí pôvodne renesančná kúria z roku 1638, obnovená v rokoch 1810 až 1822. Po rekonštrukcii sa stala sídlom obecného úradu a kultúrneho domu.

Ďalej je to rímsko-katolícky renesančný kostol Sŕatia sv. Jána Krstiteľa, ktorý bol postavený v roku 1640 na základoch pôvodnej stavby zo 14. storočia a v 18. storočí bola pristavená aj veža a sakristia.

V roku 1826 postavil Valentín Rajčani kaplnku so sochou Piety na Mechovičke, ktorá je situovaná v severnej časti obce. Kaplnka bola zrekonštruovaná v roku 1993. V blízkosti kaplnky vyviera prameň. Trikrát v roku sa na tomto mieste konajú sväté omše.

5.7. Významné osobnosti obce

Andrej Kozma

Narodil sa 26.3.1915 v Leviciach. Bol absolventom učiteľského ústavu v Leviciach. V septembri 1937 prišiel do Rajčian. Neskôr bol povolaný do vojenskej služby, aktívne sa

zúčastnil Slovenského národného povstania. Strávil niekoľko mesiacov v nemeckom zajatí. Riaditeľom základnej školy sa stal v roku 1945. Počas 40-ročného pôsobenia na škole sa zaslúžil nielen o pozdvihnutie vzdelanosti, ale aj o kultúrno-spoločenský život v obci. Viedol divadelný krúžok a režíroval hru Právo na hriech. Spolu s manželkou Máriou Kozmovou, ktorá taktiež pôsobila ako učiteľka v našej obci 25 rokov vychovali 3 deti Evu, Ivana a Petra. Po zániku základnej školy v roku 1977 spolu s rodinou odchádza do Partizánskeho, kde aj 13.2.1982 zomrel.

Dr.h.c. prof. Ing. Rudolfa Siváka, PhD.

Pán Dr.h.c. prof. Ing. Rudolf Sivák, PhD. od svojho narodenia v roku 1955 býval so svojimi rodičmi, resp. starými rodičmi a sestrou v Rajčanoch, kde chodil aj do prvých ročníkov základnej školy, ktorú potom ukončil v Krušovciach. V roku 1974 maturoval na gymnáziu v Topoľčanoch a po maturite začal študovať na Národohospodárskej fakulte Vysokej školy ekonomickej v Bratislave (v súčasnosti Ekonomická univerzita v Bratislave – ďalej len EUBA).

Po ukončení vysokoškolského štúdia zostal pôsobiť ako vysokoškolský učiteľ na fakulte. Jeho profesná cesta je celoživotne spojená s rozvojom vedy a vzdelávania v odbore Národné hospodárstvo a v posledných dvadsiatich rokoch v odbore Financie, bankovníctvo a investovanie.

Prof. Sivák zastával na fakulte a univerzite viacero akademických funkcií, bol osem rokov prodekanom fakulty, sedem rokov dekanom Národohospodárskej fakulty a od 1.2.2007 je rektorom Ekonomickej univerzity. V roku 1995 obhájil docentskú prácu a bol mu priznaný titul docenta. Za vysokoškolského profesora bol vymenovaný prezidentom SR v roku 2001. Ekonomická univerzita v Krakove mu v roku 2013 udelila čestný titul doctor honoris causa (dr.h.c.) za osobný prínos k rozvoju spolupráce medzi touto univerzitou a EUBA.

Menovaný je autorom, resp. spoluautorom 13 knižných monografií, 4 vysokoškolských učebníc a viac ako 40-tich vedeckých a odborných článkov publikovaných v SR a v zahraničí. Je riešiteľom a spoluriešiteľom desiatok výskumných úloh, vystupuje na vedeckých a odborných konferenciách na Slovensku a v zahraničí.

6. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje: **Materská škola so školskou jedálňou Rajčany**

- **riaditeľka MŠ:** Mária Blahová
- **učiteľka MŠ:** Alena Čanigová
- **vedúca Školskej jedálne:** Daniela Bujnová
- **kuchárka v školskej jedálni:** Daniela Novotná, Adriana Rybanská

Od roku 2002 je zriaďovateľom materskej školy Obec Rajčany. V spolupráci s p. starostkou Máriou Švecovou sa v MŠ uskutočnilo veľa zmien. MŠ sa stala novou modernou školou. Na celej budove boli vymenené okná, vchodové dvere, fasáda, vybudovaný chodník zo zámkovej dlažby. V ďalších rokoch bol oplotený areál MŠ, bola vymenená strešná krytina za novú a zároveň bol pristavený pred vchod do MŠ drevený prístrešok, ktorý skrášľuje MŠ. V roku

2013 bola zrekonštruovaná kúpeľňa a WC, gumolit na chodbách a v kuchyni bol vymenený za dlažbu. Zaviedol sa internet do MŠ, vymenili sa stolíky a stoličky v triede, na chodbe skrinky pre deti, zakúpili sa nové postieľky, paplóny a návlačky a množstvo nových hračiek a pomôcok. Aj v roku 2018 prebehla rekonštrukcia budovy materskej školy – výmena okien za plastové, rekonštrukcia schodov a zábradlia na vstupe do materskej školy. Zakúpil sa nový nábytok do triedy a nové hračky.

Zapojili sme sa do celoslovenského projektu digitalizácie škôl. Dostali sme počítač, digitálny fotoaparát, tlačiareň, BB-BOOT – digitálnu hračku, krásne lego, interaktívnu tabuľu, farebnú tlačiareň a notebook. Deti sú vzdelávané moderne tak ako aj v iných MŠ.

Pracovníčky MŠ vypracovali školský vzdelávací program pod názvom: „Motýlik“, podľa ktorého si pripravujú týždenné plány. Súčasťou sú aj krúžky, ktoré vedú učiteľky MŠ, alebo externistka - anglický jazyk. Keďže v okolí je veľa prírody a MŠ má aj krásny dvor, zamerali sme sa na environmentálnu výchovu. Sponzori z radov rodičov zakúpili preliezku so šmýkačkou, hojdačkami, rebríkom a krásne pieskovisko. S deťmi sa chodí do prírody spoznávať rôzne kvety, rastliny, zvieratká, živočíchov, učia sa chrániť prírodu.

Pedagogickí zamestnanci sú v rámci Národného projektu vzdelávania pedagogických zamestnancov materských škôl ako súčasť reformy vzdelávania vzdelávané vo viacerých oblastiach, či už „Práce s digitálnou technológiou“, alebo s novou „Obsahovou reformou“, s rozvíjaním grafomotorických zručností detí ako prípravy na písanie v ZŠ, „Inovácie v didaktike“, „Školský manažment“, „Prípravné atestačné vzdelávanie k prvej atestácii pre učiteľov predprimárneho vzdelávania“, „a ďalšie. Zúčastňujeme sa aj na rôznych seminároch, školeniach, celoslovenských konferenciách.

Pre deti a rodičov pripravujeme počas celého roka v súlade s ŠkVP Motýlik rôzne akcie, tvorivé dielne, vystúpenia pre rodičov aj občanov, besiedky. S deťmi navštevujeme divadelné predstavenia, alebo divadlo chodí do MŠ. Poriadame aj výlety, branné vychádzky a exkurzie.

6.2. Zdravotníctvo

Na území obce sa nenachádza zdravotné stredisko. Zdravotné stredisko s ambulanciami pre dospelých, deti a zubnou ambulanciou sa nachádza v obci Chynorany vzdialenej asi 3 km.

6.3. Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- Autoservis GAPA – oprava osobných automobilov – Gašparík Jozef
- Agrotechna – predaj súčiastok poľnohospodárskych strojov
- Hart Slovakia - predaj autosúčiastok – Mgr. Ján Judák
- PANDA – predaj hutného a stavebného materiálu – Paulen Ladislav
- COOP JEDNOTA – predajňa potravín
- Drogeria a zmiešaný tovar – Janík Ľubomír
- MOZET – náhradné diely na traktory
- Pohostinstvo Rajčianka – Naňo Tibor

- Bistro u Vlka – Horváth Igor a Legéň Pavol
- Predajňa zmiešaného tovaru U SVETLUŠKY – Gálisová Svetlana
- Masérsky salón – Stanislava Horváthová
- Požičovňa lešenia lešenia – Jozef Šmehyl
- LIGNOTOM – renovácia nábytku a stolárske práce
- Zdenka Mozolová – krátkodobý prenájom nehnuteľnosti
- Igor Horváth – krátkodobý prenájom nehnuteľnosti

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

- Poľnohospodárske družstvo Chynorany, stredisko Rajčany – výroba mlieka, bravčového mäsa, obilovín, repky olejnej a cukrovej repy.

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2018. Obec v roku 2017 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce na rok 2018 bol zostavený ako vyrovnaný.

Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a **kapitálový rozpočet** ako schodkový. Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2018.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 15.12.2017 uznesením č. 18/2017. Bol zmenený štyrikrát:

- prvá zmena schválená dňa 02.03.2018 uznesením č. 19/2018,
- druhá zmena schválená dňa 04.06.2018 uznesením č. 20/2018,
- tretia zmena schválená dňa 17.08.2018 uznesením č. 21/2018,
- štvrtá zmena schválená dňa 11.12.2018 uznesením č. 20/XII/2018.

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2018

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2018	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	401.639	421.980	421.977	100,00 %
z toho :				
Bežné príjmy	257.639	277.526	277.523	100,00 %
Kapitálové príjmy	0	0	0	100,00 %
Finančné príjmy	144.000	144.454	144.454	100,00 %
Výdavky celkom	401.639	421.980	248.841	58,97 %
z toho :				

Bežné výdavky	185.190	198.056	173.044	87,37 %
Kapitálové výdavky	216.449	223.922	75.795	33,85 %
Finančné výdavky	0	2	2	100,00 %
Rozpočet obce	0	0	173.136	

7.2. Prebytok rozpočtového hospodárenia za rok 2018

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2018
Bežné príjmy	277 522,53 €
Bežné výdavky	173 044,08 €
Bežný rozpočet	104 478,45 €
Kapitálové príjmy	0,00 €
Kapitálové výdavky	75 794,67 €
Kapitálový rozpočet	- 75 794,67 €
Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	28 683,78 €
<i>Vylúčenie z prebytku - transfer z Úradu vlády SR</i>	- 2 800,00 €
Upravený prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	25 883,78 €
Prijmy z finančných operácií	144 454,53 €
Výdavky z finančných operácií	2,00 €
Rozdiel finančných operácií	144 452,53 €
<i>Vylúčenie z prebytku finančných operácií – nevyčerpaný RF za r. 2017</i>	- 95 735,56 €
<i>Vylúčenie z prebytku finančných operácií – zostatok PP v ŠJ za r. 2018</i>	- 515,34 €
Upravený rozdiel finančných operácií	48.201,63 €
Upravené hospodárenie obce	74 085,41 €
PRÍJMY SPOLU	421 977,06 €
VÝDAVKY SPOLU	248 840,75 €
Hospodárenie obce	173 136,31 €
<i>Vylúčenie z prebytku - transfer z Úradu vlády SR</i>	- 2 800,00 €
<i>Vylúčenie z prebytku finančných operácií – nevyčerpaný RF za r. 2017</i>	- 95 735,56 €
<i>Vylúčenie z prebytku finančných operácií – zostatok PP v ŠJ za r. 2018</i>	- 515,34 €
Upravené hospodárenie obce	74 085,41 €

Prebytok rozpočtu v sume 25 883,78 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov navrhujeme použiť na:

- tvorbu rezervného fondu 25 883,78 EUR

Zostatok finančných operácií v sume 48.201,63 EUR je v zmysle §15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. zdrojom rezervného fondu.

Na základe uvedených skutočností navrhujeme skutočnú **tvorbu rezervného fondu za rok 2018 vo výške 74.085,41 EUR.**

O použití rezervného fondu rozhoduje obecné zastupiteľstvo a to:

- na obstaranie dlhodobého majetku obce (kapitálové výdavky),

- na bežné výdavky v zmysle § 10 ods. 8 (odstránenie havarijného stavu majetku obce alebo na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami alebo na výdavky mimoriadnej okolnosti)
- na iné mimoriadne a nevyhnutné situácie

7.3. Rozpočet na roky 2019 - 2021

	Skutočnosť k 31.12.2018	Rozpočet na rok 2019	Rozpočet na rok 2020	Rozpočet na rok 2021
Príjmy celkom	421.977	405.966	319.130	330.294
z toho :				
Bežné príjmy	277.523	237.960	244.120	250.280
Kapitálové príjmy	0	0	0	0
Finančné príjmy	144.454	168.006	75.010	80.014

	Skutočnosť k 31.12.2018	Rozpočet na rok 2019	Rozpočet na rok 2020	Rozpočet na rok 2021
Výdavky celkom	248.841	405.966	319.130	330.294
z toho :				
Bežné výdavky	173.044	193.763	198.800	203.360
Kapitálové výdavky	75.795	212.197	120.320	126.920
Finančné výdavky	2	6	10	14

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

8.1. Majetok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2017	Skutočnosť k 31.12.2018
Neobežný majetok spolu	992.985	1.003.190
z toho:		
Dlhodobý nehmotný majetok	430	366
Dlhodobý hmotný majetok	880.074	890.343
Dlhodobý finančný majetok	112.481	112.481
Obežný majetok spolu	167.318	195.455
z toho:		
Zásoby	507	648
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0	0
Pohľadávky	5.754	5.759
Finančné účty	161.057	189.048
Poskytnuté návr. fin. výpomoci dlh.	0	0
Poskytnuté návr. fin. výpomoci krát.	0	0
Časové rozlíšenie	722	953
SPOLU	1.161.025	1.199.598

8.2. Zdroje krytia

Názov	Skutočnosť k 31.12.2017	Skutočnosť k 31.12.2018
Vlastné imanie	860.760	914.857
z toho:		
Oceňovacie rozdiely	0	0
Výsledok hospodárenia	860.760	914.857
Záväzky	13.722	13.747
z toho:		
Rezervy	600	600
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0	0
Dlhodobé záväzky	608	557
Krátkodobé záväzky	12.514	12.590
Bankové úvery a výpomoci	0	0
Časové rozlíšenie	286.543	270.994
SPOLU	1.161.025	1.199.598

8.3. Pohľadávky

Pohľadávky	Stav k 31.12.2017	Stav k 31.12.2018
Pohľadávky do lehoty splatnosti	4.545,02	4.852,06
Pohľadávky po lehote splatnosti	1.760,42	1.552,85

8.4. Záväzky

Záväzky	Stav k 31.12.2017	Stav k 31.12.2018
Záväzky do lehoty splatnosti	13.121,59	13.147,24
Záväzky po lehote splatnosti	0,00	0,00

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- pokles pohľadávok do lehoty splatnosti predstavuje menej dobropisov za preplatky energií oproti minulému roku a pohľadávka voči Borine Ekos za poplatky za odpad.
- nárast pohľadávok po lehote splatnosti predstavuje pohľadávky za daň z nehnuteľnosti a poplatku za komunálny odpad a nárast nezaplatených faktúr od odberateľov.
- nárast záväzkov do lehoty splatnosti predstavuje neuhradené faktúry, záväzky voči zamestnancom, poisťovní a daňovému úradu.

9. Hospodársky výsledok za 2018 - vývoj nákladov a výnosov

Názov	Skutočnosť k 31.12.2017	Skutočnosť k 31.12.2018
Náklady	226.296	233.706

50 – Spotrebované nákupy	23.230	22.528
51 – Služby	32.746	32.916
52 – Osobné náklady	107.697	106.434
53 – Dane a poplatky	190	389
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	1.958	895
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	56.438	65.693
56 – Finančné náklady	767	874
57 – Mimoriadne náklady	0	0
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	3.219	3.943
59 – Dane z príjmov	51	34
Výnosy	281.037	287.803
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	4.194	4.510
61 – Zmena stavu vnútroorganiz. služieb	0	0
62 – Aktivácia	0	0
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	229.817	244.517
64 – Ostatné výnosy	5.415	4.048
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	820	606
66 – Finančné výnosy	10.713	9.203
67 – Mimoriadne výnosy	242	0
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	29.836	24.919
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	54.741	54.097

Hospodársky výsledok /kladný/ v sume 54.097 EUR bol zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

10. Ostatné dôležité informácie

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2018 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantu a transferu (bežné výdavky)	Suma prijatých prostriedkov v roku 2018	Suma použitých prostriedkov v roku 2018	Rozdiel
Okresný úrad Topoľčany	Matričná činnosť	2.019,92	2.019,92	0,–
Okresný úrad Topoľčany	Register obyvateľstva	178,86	178,86	0,–
Okresný úrad Topoľčany	Register adries	29,20	29,20	0,–
Okresný úrad Nitra –	Materská škola	1.208,–	1.208,–	0,–

odbor školstva				
Okresný úrad Nitra	Životné prostredie	51,71	51,71	0,–
Ministerstvo vnútra SR	Skladník CO	66,22	66,22	0,–
Okresný úrad Topoľčany	Voľby do VÚC	526,86	526,86	0,–
UPSVaR Topoľčany	Mzda a odvody	588,10	588,10	0,–
UPSVaR Topoľčany	Pracovné oblečenie	50,02	50,02	0,–
Nitriansky samosprávny kraj	Kultúrne akcie – Deň detí, Hody	1.865,50	1.865,50	0,–
Úrad vlády SR Bratislava	Fitnes prvky	2.800,–	0,–	2.800,–
Spolu		9.384,39	6.584,39	2.800,–

10.2. Poskytnuté dotácie

Obec v roku 2018 poskytla dotácie v súlade so VZN č. 1/2017 o dotáciách, právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom z rozpočtu obce na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel.

Žiadateľ dotácie Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v roku 2018	Suma použitých prostriedkov v roku 2018	Rozdiel
Telovýchovná jednota Rajčany – bežne výdavky na chod futbalového družstva	3.350,00	3.350,00	0,–
Spolu	3.350,00	3.350,00	0,–

K 31.12.2018 boli vyúčtované všetky dotácie, ktoré boli poskytnuté v súlade so VZN č. 1/2017 o dotáciách.

Ďalej obec poskytla dotácie iným obciam a ich organizáciám.

Obec	Suma poskytnutých prostriedkov v roku 2018	Suma použitých prostriedkov v roku 2018	Rozdiel
Mesto Topoľčany – Spoločná úradovňa Topoľčany – bežné výdavky na stavebné konanie a pozemné komunikácie	737,25	737,25	0,–
Spolu	737,25	737,25	0,–

10.3. Významné investičné akcie v roku 2018

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2018:

- Rekonštrukcia obecného úradu a obradnej siene obecného úradu
- Rekonštrukcia hlavného chodníka a vybudovanie nových chodníkov na cintoríne
- Spevnená plocha pri cintoríne na zber bioodpadu

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- Zateplenie budovy materskej školy

- Rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov
- Vybudovanie nového autobusového nástupišťa
- Vybudovanie novej miestnej komunikácie k stavebným pozemkom

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nemá žiadne významné riziká a neistoty.

Vypracovala: Ing. Daniela Balážiková

Schválila: Mária Švecová

V Rajčanoch dňa 05. 03. 2019

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke